

Brez dogme.

Roman

Spisal: H. Sienkiewicz.

(Nadaljevanje.)

Dne 30. marca.

Tupatam je mogoče videti bela jadra ribskih čolnic; enkrat na dan pa vozi tu malo parnik iz Marzije v Genova, ki vleče za seboj celo povese dima, ki se črni kakor oblak nad morjem, predno se razkadi in razprši. Tu uživamo prijeten počitek. Misli moje se razpršijo nalič temu dimu med dvema modrinama, in človek živi tu nalič kakim rastlini. Včeraj sem bil jako utrujen, toda danes srkam va-se s polnimi prsi sveže morsko ozračje, ki zapuša vlažne atome soli na mojih ustih. Ali reče kdo, kar hoče, ta Riviera je vendarle čudež stvarstva božjega. Večkrat si predstavljam, kakor mlakuže morajo biti sedaj v Ploševu, kaka tema, kakih bitri suševci preskoki od mraza v toplo, od snežene kaše, ki se vsuje iz mimoreletnih oblakov, do kratkih zablistov solca. Tu je nebo svetlo in jasno, morski vetri, ki mi v tem hipu hladi čelo, se mi zdi sličen poljubu, omamljiva vonjava rosedne, heliotropov in rož prodira skozi odprto okno iz vrta kakor iz kadilnice. Zares, začaran kraj, "kjer kar vse dozoreva", a nekoliko začarana tudi palača, ker vse, kar se je dalo doseči z milijoni Davisa, in izborni njen okus, se nahaja v tej vili. Obkoljujejo me neodoljivejša dela umetnosti: slike, kipi, neprekosljivi izvodi "ceramike", zlatarska dela Benvenuta. Oči, nasičene z naravo, se naslanjajo z umetnostjo, in pogled sam ne ve, kje ima počivati, k večjemu, da počiva na tej sijajni lastnici vseh teh zakladov, katere edina vera je lepota.

Toda po krivici jo imenujejo pugaško, kajti ponavljam, da ona odkritosrečno ali neodkritosrečno sočustvuje z menoj in si prizadeva, tožati me. Po cele ure se razgovarjava o očetu in pogostoma vidim solze v njenih očeh. Ker je opazila, da godba ozdravlja moje raztrgane živce, svira v pozno noč. Večkrat sedim v temi v svoji sobi ter zrem nekoliko brezmišelnost skozi odprto okno na srebreni mrežo pokrito morje ter poslušam te glasove, pomelane s pluskanjem valov, poslušam v polusnu, da pozabim na samega sebe, na istinitost in njene križe.

Dne 29. snuša.

Ne ljubim se mi niti pisati vsak dan. Čitava skupaj "Božanstveno komedijo", ali bolje samo poslednji njen oddelček. Svoje dni me je zelo mikala, polna strašne groze, plastika Pekla, sedaj pa jako rad tavam po tej svetli megli, zaobljudeni še s svetlejšimi duhovi, s katerimi je prenapolnjeno Da ntejevo "Nebo". Časih se mi zdi, da vidim sredi teh žarkov znane mi ljubljene črte, in moja žalost postane takrat prav sladka. Sedaj šele ujemam vso lepoto Neba. Vsekakor človeški duh še nikdar ni razprostrl tako široko svojih kril, nikdar ni objel tako ogromnega prostora, kakor v tej veliki, ne umrljivi pesmi. Predvčerajšnjim, včeraj in danes sva čitala v čolnici. Odpeljeva se navadno jako daleč; takrat, ako vlada naokrog tišina, zvijem jadro in čitava, zabija se na valovih, ali bolje, ona čita, jaz pa poslušam. Včeraj, po solnčnem zahodu, se je pokril vso nebo z rudastimi bleškom. Ona je sedela meni nasproti ter navdušeno čitala in pri tem dvigala sedajpasdaj svoje oči, v katerih se je odbijala svetloba zarje. V tem rudilu večerne zarje, daleč od obrežja, na tem čolnici, zroč pred seboj to lepo žensko in poslušaje Danteja, sem bil naravnost omamljen, kakor bi ne živel več istinitega življenja.

Žalost, o kateri se mi nekoč zdi, da je že zaspala, se prebudi časih z novo močjo. Takrat bi kar najraje zbežal od tod.

Dne 31. marca. Vila Lavra.

Dolgo sem mislil na Angelico. Imam v srcu nekaj poseben občutek, kakor bi naju ločil kopni svet in morje. Zdi se mi, da Plošev leži nekje v hiperborejski krajini, na koncu sveta. To je omamljenje te vrste, v kateri se osoben vtis smatra za stvarno stanje reči. Pravzaprav ni Angelica daleč proč od mene, marveč jaz se oddaljujem čimdalje bolj od vsega Ploševskega, ki je imel poprej napomeno ž njo vse svoje misli in srce. Tu ne gre za to, da bi imeli moji počutki do nje popolnoma uteginiti. Ko jih pa analizujem, opažam vse, kakor, da so izgubili svoj dejanski značaj. Pred nekoliko tedni sem ljubil ter nekaj hotel, sedaj pa ljubim, ali nočem ničesar. Očetova smrt je razpršila skupino mojih občutkov. Prav tako bi bilo na primer tedaj, ako bi pisal kako knjižno delo ter bi me vnajni nesrečni dogodki odtrgali od njega. Toda tega še ni dovolj! Vse moči mojega duha so bile še do nedavnega časa napete, kakor tetivo na loku, in sedaj, pod vplivom žalovanja velikega pomena, pod vplivom tega sladkega podnebja, te modrine, tega morja, ki ziblje človeka, kakor spanec, so oslabele. Živim, kakor sem že dejal, nekako rastlinsko življenje; počivam, kakor človek, ki je povsem onemogel, in polasčuje se me spanec, kakor bi se neprestano potapljaval v topli kopeli. Nikdar se še nisem čutil manj sposobnega za kako podjetje, in sama misel na to mi je naravnost zoprna. Ko bi hotel dobiti za se geslo, bi rekel: "Ne budite me!"

Kaj ho taktat, ko se zbudim — tega ne vem. Sedaj sem sicer otožen, toda ne počutim se slabo, zato se nočem zbuditi in ne zavedam se svojih dolžnostij. Resnica, celo sam si le s težavo predstavljam, kako daleč sem od Ploševskega, ki se je čutil nekako zvezanega na Angelico. Zvezan? — S čim? Radi česa? Kaj se je zgodilo med nama? Samo ena mimoreletna, skoro neistinita dotika z ustmi čela — dotika, ki more biti med bližnjimi sorodniki povsem opravičena... To je kaj smešna spodtika. Ali mar nisem s takimi volzi zvezal večkrat odnosajev, katerih razdrteje mi potam ni delalo nikakega očitjanja vesti? Ko bi ne bil njen sorodnik — ne rečem! Ona je zares takrat drugače razumela — jaz, ki se ne varam nikdar, priznavam, da sem jo tudi razumel drugače toda. Torej, naj bo temu tako! Naj imam to bodalo v svoji vesti. Ali se morda dogaja malo prestopkov vsako uro, vspricho katerih se ta prevara, kakoršno sem napravil Angelici, kaže naravnost otročja? Vest se more vkarjati s podobnimi krivdami le v tem slučaju, kadar se vkarja z nepotrebnimi rečmi, ko nima nikakega boljšega opravka. Te vrste prestopki stoje v takih odnosajih z istinitimi, kakor naši leni razgovori na terasah v dotiki s težavno in težko istinitostjo življenja.

V ostalem ne slutim, kaj se vse pride. Pred vsem drugim hočem sedaj miru ter nočem misliti na nič. "Ne budite me!" Danes pri obedu je nanesla gorvica na to, da v polovici malega travna, ko prične vročina, zapustimo Pelo in odinemo na Švicarsko. Celo to me navdaja z grozo. Zdi se mi, da bo moral živnega Davisa nje-nega žena nastaniti v kakem

zavodu. Njemu se je zares začelo mešati. Po cele dneve moči ter gleda v tla, samo časih pa časih ogleduje svoje nehtove, ker se neprestano boji, da bi mu ne odpadli. To so posledice znorelega življenja in morfija.

Neham pisati; bliža se namreč ura, ko se napotiva na sprehod po morju.

Dne 2. malega travna.

Včeraj je bila nevihta, Južni vihar je nagnal skupaj oblake kakor konje na dirko. Nekaj časa jih je trgal in skubel, zganjal skupaj in razganjal pod nebom, potem jih je spravil pod sebe in jih potlačil z vso močjo na morje, ki je hipoma potemnelo kakor lice človeka v jezi ter začelo v odgovor metati pene kvišku. Pravcata vojna dveh besnot, kateri, napadajoči se vzajemno, dajata od sebe grom in blisk. Toda vse to je trajalo le kratko. Vendar pa se nista peljala na najin naveden sprehod — morje je bilo preveč razburkano. Pač pa sva ogledovala nevihto z balkona, s šipami zakritega, in časih sva zrla drug na drugega.

(Dalje sledi.)

POSILJATEV DENARJA.

Bodite previdni in DOBRO PREMISLITE, komu izročite težko zaslužen denar. Ako hočete biti TOČNO postreženi in RES VEDETI, da pride vaš denar doma v PRAVE ROKE pišite ali oglašite se pri NOVI DOMOVINI. Uradne ure od 8. zjutraj do 8. zvečer. Tudi ob nedeljah, kadar hočete. Prepričajte se, da se pošiljanje denarja vrši v NAJLEPŠEM RE-DU in NAJHITREJ.

V staro domovino pošljemo (pri čemur je post. vračunana.)
Za \$ 20.45 100 kron
Za 40.85 200 kron
Za 1017.00 5000 kron
Za 203.75 1000 kron
Oglasite se ali pišite: TISKOVNI DRUŽBI "NOVA DOMOVINA" 6119 St. Clair Ave. N. E. Družba jamči za vsako odpošiljatev

Slovenec in Hrvatom priporočamo edino slovensko in hrvaško BRATJE SLEZAK. V bratstvu so stalno trije bratje, ob katerih b. b. b. Moje geslo je: postreba prve vrste. Svoji k svojim.

JOHN KRALJ, 6124 St. Clair Ave.

J. SLEZAK W. SLEZAK Bratje Slezak

pogrebniški in balzamirarji. Kočije za vsakovrstne namene.

892 Tod Str. Cleveland, O. Nasproti poljske cerkve av. Stauslava v Newburgu.

Se priporočamo Slovencem v Newburgu.

Leon Ziegler,

slovenski unijni brat

na St. Clair ulici št. 3904 n vogal Chilton ulice v Skabetovi hiši, se priporoča vsem Slovencem in Hrvatom v obilen poset.

Postreba izborna in solidna.

ALBERT KROECKEL,

se priporoča Slovencem za zavarovanje hiš, posestva in drugega imetja proti ognju

1486 Addison Rd. N. E., Clev'd, O.

Fotografira po noči ali po dnevu, svetlo ali navadno.

odprto v četrti in v soboto zvečer.

LYBEIKS

5916 St. Clair Ave.

India in Ceylon ČAJ

črni ali zeleni

Prodajajo ga naslednji trgovci:

JOE KOTNIK, 1033 — E. 61st Street, JERNEJ KNAUS, 3908 ST. CLAIR AVE. JOHN MIHELČIČ, 6215 ST. CLAIR AVE.

JOHN MIHELČIČ, 3812 ST. CLAIR AVE. POPOVIČ & KEKIČ, 2442 ST. CLAIR AVE. A. PRIJATELJ, 4015 ST. CLAIR AVE.

JOHN SKULJ, 918 ADDISON RD.

(OBJAVLJENO POD PKROVITELJSTVOM IN DIJSKEGA IN CEYLONKEGA KOMISARJA).

Naše pivo v sodčkih in steklenicah je neprekošeno.

Priporočamo se posebno onim, ki nameravajo začeti gostilniško obrt. 5-19 Davenport Str. Oba telefona.

M. Goldberg, SLOVANSKI URAR se je preselil v lastno hišo st. 5812 na St. Clair ulici.

Imel bo večjo in bolj bogato zalogo raznovrstne zlatnine tako, da bo delo vsakega postregel. Blago in delo zjamčeno.

M. GOLDBERG, slovenski urar 5512 ST. CLAIR AVE. Cleveland, Ohio.

Velika razprodaja.

Vsem rojakom Sloven-cem in Hrvatom naznanjam, da prodam celo zalogo blaga radi odhoda v staro domovino. -- Torej rojaki ne zamudite lepe prilike kupiti si po ceni blago, ker razprodati moram vse do zadnjega komada.

Steve Gervais, Chisholm, Minn.

Sokoli!

Sokol Josip Koberna,

lastnik Pilsner hotela.

NA 4977 BROADWAY S. E.

priporoča cenjenim Slovincem, posebej pa bratom Sokolom svoj moderno opremljeni hotel kjer se točijo pristne in najboljše pijače. Na razpolago so tudi kopeli. Shajališče slovenskega Sokolstva.

Bell Tel. Broad 431-J

Obed od 12 do 2h. Večerja od 6 do 7h.

JAK. GRDINA,

1777 ST. CLAIR ST.

Priporoča cenjenim rojakom svojo gostilno in kegljišče. Opozarjam posebno cenjena društva na svojo veliko in malo dvorano. V večji dvorani je prostora dovolj za vsakovrstne predstave, telovadne vaje, pev-ske večere i. t. d. — Dvorana se nahaja na najbolj pripravnem prostoru za clevelandske Slovence.

Telefon Cuy. 2583

Louis Lauše,

Slovenski notar, to-l-mač in gostilničar. se priporoča za vsa v no-tarsko stroko spadojoča opravila.

U zalogi ima fina vina,

domneva in pristnoga izdelka po najnižjih cenah. Vaki, ki ga s-roči, bode z njim zadovoljan in po-stane zvest od emalec. Vino poš-iljam po celi Ameriki.

Louis Lauše, 6121 St. Clair ul. Clev'd, O.

SOKOLSKI DOM

1228 St. Clair Avenue.

brezplačen tolmáč pri vsakovrstnih sodniških zadevah. Zaveden Slovence bode vedno podpiral domača podjetja in kadar je mogoče, vselej žel k svojem rojaku v gostilno rajše kot kam drugam PRI MENI DOBITE IZVRSTNE pijače, sveže pivo, domača vina. šgane pijače, "soft drinks" i. t. d. V obilen poset se priporoča:

LOUIS RECHER, 1228 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO.

Josip Jenškovič, gostilničar

se priporoča svojim rojakom v obilen poset njegovega saloona. Toči pristna vina, pivo in žganje. Založen je s finimi vsakovrstnimi smodkami. —

Svoji k svojim!

5393 St. Clair ul., Cleveland, Ohio.

Steve Savich,

3129 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio.

vsakovrstne načrte (plane) vsakemu brezplačno. Napravim vam obri-se za vašo hišo najceneje. Zdelujem na najboljši način in po najnižji ceni vsa, k stavbi hiš spada-jem tudi poprave pri hiš-nih potrebah. Kdorkoli misli delati hišo, naj se obrne k meni.

ANDREJ JARC,

slovenski krojač.

6110 St. Clair Avenue N. E.

Se priporoča vsem rojakom v izdelavo vsakovrstnih oblek. Vsaka obleka, ki pride iz moje delavnice je najboljše vrste in zjamčena.

Posebno se priporočam roja-kom za izdelovanje oblek, ki jih lahko plačujejo na tedenske obroke.

Cena najnižja. Svoji k svojim!